

คู่มือเตรียมสอบ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ครูผู้ช่วย

ประกอบด้วย

ภาค ก ความรอบรู้ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความประพฤติและการปฏิบัติของวิชาชีพครู (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)

▶ ความรอบรู้ (คะแนนเต็ม 50 คะแนน) ให้ทดสอบโดยการสอบข้อเขียนแบบปรนัยในเรื่องต่อไปนี้

- สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเหตุการณ์ปัจจุบัน
- นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
- วัฒนธรรมไทย และขนบธรรมเนียมประเพณีไทย
- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการ
 - พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - พระราชบัญญัติบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546
 - พระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - พระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิ พ.ศ.2546
 - พระราชบัญญัติการศึกษาระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2551
 - กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และวิธีการที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (กฎหมายการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา)
- ความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

▶ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความประพฤติและการปฏิบัติของวิชาชีพครู (คะแนนเต็ม 50 คะแนน)

ให้ทดสอบโดยวิธีการสอบข้อเขียนแบบปรนัยในเรื่องต่อไปนี้

- วินัยและการรักษาวินัย
- มาตรฐานวิชาชีพ
- สมรรถนะวิชาชีพ

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
จรรยาบรรณวิชาชีพ

ภาค ข ความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)

▶ ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับวิชาการศึกษา (คะแนนเต็ม 50 คะแนน) ให้ทดสอบโดยวิธีการสอบข้อเขียนแบบปรนัยในเรื่องต่อไปนี้

- หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร
- หลักการสอนที่เน้นการสอนคิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
- การบริหารจัดการชั้นเรียน
- สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

การพัฒนาผู้เรียน
แนววิจัยทางการศึกษา
แนวคิดและประเมินผลการศึกษา

เปิดตัวครบวงจร ทุกหน่วยงานสอบและคิวทางไปรษณีย์

ติดต่อ 02-3186868, 02-3141492

ศูนย์รวมคู่มือเตรียมสอบและแนวข้อสอบ มีวางจำหน่ายตามศูนย์หนังสือทั่วประเทศ

บริการจัดส่งพัสดุ หรือ ฝากดาวนโหลด www.thebestcenter.com

ติดต่อไลน์ Line ID : @thebestcenter หรือ Line ID : 0822151906

350.-

คู่มือสอบ

ครูผู้ช่วย

สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

ราคา 350 -.

คำนำ

สำหรับชุดคู่มือเตรียมสอบสำหรับตำแหน่งครูผู้ช่วย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เล่มนี้ ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการของสถาบันได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือ เล่มนี้ขึ้นมา ภายในเล่มประกอบด้วยทุกส่วนที่กำหนดในการสอบ เจาะข้อสอบทุกส่วน พร้อมคำเฉลยอธิบาย มาจัดทำเป็นหนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำขออ้อมรับข้อบกพร่องใดๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุกๆ ท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน

ฝ่ายวิชาการ

สถาบัน The Best Center

www.thebestcenter.com

สารบัญ

ภาค ก ความรอบรู้และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความประพฤติและการปฏิบัติของวิชาชีพครู
(คะแนนเต็ม 100 คะแนน)

1. ความรอบรู้ (คะแนนเต็ม 50 คะแนน)

✦ แนวข้อสอบความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	1
➤ ความรู้เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	5
➤ ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและขนบธรรมเนียมประเพณีไทย	11
✦ เจาะข้อสอบ วัฒนธรรมไทย และขนบธรรมเนียมประเพณีไทย	24
➤ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542	28
✦ แนวข้อสอบ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4. พ.ศ. 2562	51
➤ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546	56
✦ แนวข้อสอบ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ	
พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3. พ.ศ. 2562	83
➤ พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546	88
✦ แนวข้อสอบ พ.ร.บ. สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546	114
➤ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547	121
✦ แนวข้อสอบ พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547	
และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553	178
✦ แนวข้อสอบ พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	186
✦ แนวข้อสอบ พ.ร.บ. การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2556	194
➤ ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2552	202
✦ แนวข้อสอบภาษาอังกฤษ	232

2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความประพฤติและการปฏิบัติของวิชาชีพครู (คะแนนเต็ม 50 คะแนน)

➤ ความรู้เกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย	260
➤ ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม	268
➤ ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ	274
➤ ความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพ	287
ภาค ข ความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)	
➤ หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร	294
✦ แนวข้อสอบ หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร	321
➤ หลักการสอนที่เน้นการสอนคิดวิเคราะห์ และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	326
✦ แนวข้อสอบ หลักการสอนที่เน้นการสอนคิดวิเคราะห์ และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	353
➤ จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	357
✦ แนวข้อสอบ จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	372
➤ การพัฒนาผู้เรียน	377
✦ แนวข้อสอบ การพัฒนาผู้เรียน	398
➤ การบริหารจัดการชั้นเรียน	403
✦ แนวข้อสอบ การบริหารจัดการชั้นเรียน	418
➤ การวิจัยทางการศึกษา	422
➤ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	435
✦ แนวข้อสอบ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	446
➤ การวัดและประเมินผลการศึกษา	450
✦ แนวข้อสอบ การวัดและประเมินผลการศึกษา	466

แนวข้อสอบความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

1. การเลือกตั้งผู้ว่ากทม.2565 เปิดรับสมัครวันที่ใด

ก. 30 มีนาคม – 3 เมษายน 65

ข. 31 มีนาคม – 4 เมษายน 65

ค. 30 มีนาคม – 4 เมษายน 65

ง. 31 มีนาคม – 3 เมษายน 65

ตอบ 2. การเลือกตั้งผู้ว่ากทม.2565 คณะกรรมการการเลือกตั้ง เปิดรับสมัครระหว่างวันพฤหัสบดีที่ 31 มีนาคม ถึงวันจันทร์ที่ 4 เมษายน 2565 ตั้งแต่เวลา 08.30 – 16.30 น. ณ ห้องบางกอก อาคารไอราวัตพัฒนา ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 2 ดินแดง โดยไม่เว้นวันหยุดราชการ

2. กำหนดวันเลือกตั้งผู้ว่า กทม 2565 คือวันที่ใด

1. 24 เมษายน 2565

2. 8 พฤษภาคม 2565

3. 15 พฤษภาคม 2565

4. 22 พฤษภาคม 2565

ตอบ 4. วันเลือกตั้งวันอาทิตย์ที่ 22 พ.ค. 2565 เวลาออกเสียงลงคะแนนตั้งแต่ 08.00-17.00 น.

3. กำหนดวันแข่งขัน “ศึกแดงเดือด” ลิเวอร์พูล vs แมนเชสเตอร์ยูไนเต็ด จัดขึ้นที่ประเทศไทยในวันที่เท่าใด

1. 10 กรกฎาคม 2565

2. 11 กรกฎาคม 2565

3. 12 กรกฎาคม 2565

4. 13 กรกฎาคม 2565

ตอบ 3. การแข่งขันฟุตบอลนัดหยุดโลก สีกแดงเดือดในไทย ที่บริษัท เฟรชแอร์ เฟสติวัล จำกัด เป็นได้ไฟผู้จัด นำแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด พบ ลิเวอร์พูล จะลงสนามฟาดแข้งกันในวันในรายการ THE MATCH Bangkok Century Cup 2022 ในวันที่ 12 กรกฎาคม 2565 ณ สนามราชมิ่งคลาสิคฟาสถาน กรุงเทพมหานคร

4. คำขวัญวันเด็กปี 2565 คืออะไร

1. รอบคอบ รู้คิด มีจิตสาธารณะ

2. เด็กไทยยุคใหม่ รู้รักสามัคคี รู้หน้าที่พลเมืองไทย

3. รู้คิด รอบคอบ รับผิดชอบต่อสังคม

4. ความรู้ คู่คุณธรรม นำสู่อนาคต

ตอบ 3. คำขวัญวันเด็ก 2565 โดย พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้มอบคำขวัญเนื่องในวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2565 ซึ่งตรงกับวันที่ 8 มกราคม 2565 ให้กับเด็กๆ เยาวชนไทย เพื่อเป็นข้อคิดคติเตือนใจ กับอนาคตของชาติ นั่นก็คือ **‘รู้คิด รอบคอบ รับผิดชอบต่อสังคม’**

5. มิสยูนิเวิร์ส 2020 ผู้ชนะอันดับหนึ่งได้แก่ประเทศใด

1. อินเดีย

2. เม็กซิโก

3. ปานามา

4. ไทย

ตอบ 2นางสาวอันเดรอา เมซา ตัวแทนจากเม็กซิโก ได้รับชัยชนะจากเวทีประกวดมิสยูนิเวิร์ส 2020 ที่จัดที่รัฐ

6. องค์การอนามัยโลก (WHO) ตั้งชื่อเชื้อโควิดกลายพันธุ์ตัวใหม่ที่พบในแอฟริกาได้ว่า.

1. โครโมครอน

2. โอมิครอน

3. โพไซดอน

4. ไพโรดอน

ตอบ 2. องค์การอนามัยโลก (WHO) ตั้งชื่อเชื้อโควิดกลายพันธุ์ตัวใหม่ที่พบในแอฟริกาใต้ว่า “โอมิครอน” พร้อมประกาศให้เป็นเชื้อกลายพันธุ์ที่น่ากังวล

วันที่ 27 พฤศจิกายน 2564 ผู้สื่อข่าวรายงานว่า คณะที่ปรึกษาทางเทคนิคด้านพัฒนาการเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (SARS-CoV-2) ถูกเรียกประชุมเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน เพื่อประเมินสถานการณ์การระบาดของไวรัสสายพันธุ์ B.1.1.529. ซึ่งองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้รับรายงานการพบไวรัสสายพันธุ์นี้ครั้งแรกในแอฟริกาใต้ เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายนที่ผ่านมา

7. นางงามจักรวาล ปี 2021 คือนางงามจากประเทศอะไร

1.สหรัฐอเมริกา	2. ปารากวัย
3.อินเดีย	4.แอฟริกาใต้

ตอบ 3. Harnaaz Sandhu (ฮาร์นาซ สันธุ) สาวงามจากประเทศ อินเดีย คว้ามตำแหน่ง “มิสยูนิเวิร์ส 2021” และครอบครองมงกุฎสุดล้ำค่าได้สำเร็จ ส่วนรองชนะเลิศอันดับ 1 ได้แก่ Nadia Ferreira (นาเดีย เฟอไรรา) จากปารากวัย ในขณะที่ Latela Mswane (ลาเลลา มิสวอเน) จาก แอฟริกาใต้ ได้รองชนะเลิศอันดับที่ 2

8. นางสงกรานต์ ประจำปี 2565 มีชื่อว่าอะไร

1.กิริณีเทวี	2. กิรณาเทวี
3.กิริยาเทวี	4.กัลยาเทวี

ตอบ 1. "สงกรานต์ 2565" เปิดคำทำนายนางสงกรานต์ทรงนามว่า กิริณีเทวี รังพาหุรัดทัดดอกมณฑา อาภรณ์แก้วมรกต ภักษาหารถั่วงา พระหัตถ์ขวาทรงขอ พระหัตถ์ซ้ายทรงปิ่น เสด็จขึ้นมาเหนือหลังกัญชร (ช้าง) เป็นพาหนะ

9. งานพืชสวนโลก (Horticultural International Expositions) จัดขึ้นช่วงวันที่ทำไร

1. 14 เม.ย.-9 มิ.ย.2565	2. 14 เม.ย.-9 ก.ค.2565
3. 14 เม.ย.-9 ก.ย.2565	4. 14 เม.ย.-9 ต.ค.2565

ตอบ 4. งานพืชสวนโลก (Horticultural International Expositions) กำหนดจัดขึ้นทุกๆ 10 ปี หมุนเวียนไปตามเมืองต่างๆ จัดขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ.2503 สำหรับปีนี้มีมหกรรมพืชสวนโลก The International Horticultural Exposition 2022 หรือ EXPO 2022 Floriade Almere จัดขึ้นระหว่างวันที่ 14 เม.ย.-9 ต.ค.2565 ณ เมืองอัลเมียร์ ประเทศเนเธอร์แลนด์

10. ประเทศใดในเอเชียที่เปิดประเทศรับนักท่องเที่ยว ที่เริ่มผ่อนปรนมาตรการป้องกันโรคโควิด-19 และเปิดรับนักท่องเที่ยวที่ฉีดวัคซีนแล้วจาก 32 ประเทศ โดยไม่ต้องกักตัว

1. เวียดนาม	2. สิงคโปร์	3. มาเลเซีย	4. จีน

ตอบ 2. สิงคโปร์เป็นหนึ่งในประเทศแรกๆ ของเอเชีย ที่เริ่มผ่อนปรนมาตรการป้องกันโรคโควิด-19 และเปิดรับนักท่องเที่ยวที่ฉีดวัคซีนแล้วจาก 32 ประเทศ โดยไม่ต้องกักตัว กลายเป็นก้าวที่สำคัญในการเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวอีกครั้งหลังต่อสู้กับโรคร้ายมายาวนานร่วมปี พร้อมทุ่มงบ 500 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ หรือราว 12,466 ล้านบาท เพื่อฟื้นฟูการท่องเที่ยว

11. มหกรรมกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 31 ที่ประเทศใด

1. เวียดนาม 2. สิงคโปร์ 3. มาเลเซีย 4. จีน

ตอบ 1. การแข่งขันซีเกมส์ ครั้งที่ 31 ซึ่งมีการกำหนดว่าจะจัดขึ้นที่ประเทศเวียดนามในวันที่ 13 – 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 โดยจะแข่งขันจำนวนกีฬาทั้งสิ้น 40 ชนิดกีฬา 11 ประเทศ

12. การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ใครเป็นผู้ที่ได้คะแนนสูงที่สุด

1. พล.ต.อ.อัศวิน ขวัญเมือง 2. สุชัยวีร์ สุวรรณสวัสดิ์
3. ชัชชาติ สิทธิพันธุ์ 4. วิโรจน์ ลักขณาอดิศร

ตอบ 3. กรรมการการเลือกตั้งประจำท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร ได้ออกประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร เรื่อง ผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร โดยมีสาระสำคัญระบุจากจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 4,402,948 คน มีผู้มาแสดงตนขอรับบัตรเลือกตั้ง 2,673,696 คน จำนวนบัตรดี 2,561,447 บัตร จำนวนบัตรเสีย 40,017 บัตร จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ทำเครื่องหมายไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 72,227 บัตร บัตรเลือกตั้งที่เหลือ 1,826,184 บัตร

โดย นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ ผู้สมัครอิสระ หมายเลข 8 ได้ 1,386,215 คะแนน

นายสุชัยวีร์ สุวรรณสวัสดิ์ ผู้สมัครพรรคประชาธิปัตย์ หมายเลข 4 ได้ 254,647 คะแนน

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร ผู้สมัครพรรคก้าวไกลหมายเลข 1 ได้ 253,851 คะแนน

13. ผู้ประกันตน มาตรา 33 มาตรา 39 ที่มีอายุตามข้อใด นิดวัคชินไขหัวัดใหญ่ฟรี

1. อายุ 45 ปีขึ้นไป 2. อายุ 50 ปีขึ้นไป 3. อายุ 55 ปีขึ้นไป 4. อายุ 60 ปีขึ้นไป

ตอบ 2. ผู้ประกันตน มาตรา 33 และมาตรา 39 ที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป เข้ารับฉีดวัคซีนไขหัวัดใหญ่ฟรี ไม่มีค่าใช้จ่าย โดยผู้ประกันตนที่มีสิทธิฯ และมีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป สามารถเข้ารับการฉีดวัคซีนไขหัวัดใหญ่ได้ฟรี ในสถานพยาบาลที่สำนักงานประกันสังคมกำหนด ปีละ 1 ครั้ง ซึ่งในปี 2565 นี้เปิดให้บริการในช่วงระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม ถึง 31 สิงหาคม 2565

14. อินเทอร์เน็ตเอกซ์พลอเรอร์ (Internet Explorer) เว็บเบราว์เซอร์แรกของไมโครซอฟต์ ที่เปิดตัวเมื่อ 27 ปีก่อน กำลังจะยุติให้บริการในวันที่ใด

1. 15 มิถุนายน 2565 2. 16 มิถุนายน 2565 3. 17 มิถุนายน 2565 4. 18 มิถุนายน 2565

ตอบ 1. ลาก่อน Internet Explorer ! ไมโครซอฟต์ตัดสินใจยุติให้บริการตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป เปลี่ยนไปใช้ Microsoft Edge แทน วันที่ 15 มิถุนายน 2565 สื่อต่างประเทศรายงานว่า อินเทอร์เน็ตเอกซ์พลอเรอร์ (Internet Explorer) เว็บเบราว์เซอร์แรกของไมโครซอฟต์ ที่เปิดตัวเมื่อ 27 ปีก่อน กำลังจะยุติให้บริการในวันนี้

15. สำนักงานประกันสังคม แจ้งผู้ประกันตนติดเชื้อโควิด-19 ได้รับสิทธิชดเชยการขาดรายได้ตามแต่ละมาตรา ประกันตนสามารถยื่นรับประโยชน์เงินทดแทนได้ภายใน กี่ปี

1. 1 ปี 2. 2 ปี 3. 3 ปี 4. 4 ปี

ตอบ 2. สำนักงานประกันสังคม แจ้งผู้ประกันตนติดเชื้อโควิด-19 ได้รับสิทธิชดเชยการขาดรายได้ตามแต่ละมาตรา ประกันตนสามารถยื่นรับประโยชน์เงินทดแทนได้ภายใน 2 ปี ดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ที่ www.sso.go.th

16. ประกันสังคม แจ้าง ผู้ประกันตนมาตรา 33 มาตรา 39 ลดอัตราเงินสมทบเกินครึ่งติดต่อกัน 3 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนใด

1. พ.ค.-ก.ค. 65

2. มิ.ย.-ส.ค. 65

3. ก.ค.-ก.3. 65

4. ส.ค.-พ.ย. 65

ตอบ 1. ประกันสังคม แจ้าง ผู้ประกันตนมาตรา 33 มาตรา 39 ลดอัตราเงินสมทบเกินครึ่งติดต่อกัน 3 เดือน เริ่ม พ.ค.-ก.ค. 65 ปรับลดเงินสมทบนายจ้าง ผู้ประกันตนมาตรา 33 จากเดิมร้อยละ 5 เหลือฝ่ายละร้อยละ 1 ของค่าจ้าง เช่น เงินเดือน 10,000 บาท ปกติจ่ายเงินสมทบ 500 บาท/เดือน ลดเหลือเพียง 100 บาท/เดือน เงินเดือน 15,000 บาทขึ้นไป ปกติจ่าย 750 บาท/เดือน ลดเหลือเพียง 150 บาท/เดือน

17. หลังการเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. จบ ทีมงานเพื่อนซัซชาติได้นำกราฟฟี่ฟองดูว์ (Traffy Fondue) กลับมาใช้อีกครั้ง เพื่อให้ทุกคนได้รายงานปัญหาที่ได้พบเจอรอบตัวเราว่าจุดไหนใน กทม. โดย มีไลน์ ชื่อว่าอะไร

1. ทำงาน ทำงาน

2. เพื่อนซัซชาติ

3. เพื่อนซัซชาติ

4. ซัซชาติ

ตอบ 3. ซัซชาติ สิทธิพันธุ์ ผู้ว่าฯ กทม. คนใหม่ ได้เพิ่มช่องทางแจ้งปัญหาผ่านไลน์เพื่อนซัซชาติ เพื่อให้ประชาชนมีช่องทางร้องเรียนเพิ่มมากขึ้น ส่วนวิธีแจ้งปัญหาเมืองกรุงในแต่ละช่องทาง โดยแอดไลน์เพื่อนซัซชาติได้ที่ <https://lin.ee/CoxpWSN> (หรือเข้ากราฟฟี่ฟองดูว์โดยตรงที่ <https://landing.traffy.in.th?key=teamchadchart>)

18. ผลคะแนน การลงมติอภิปรายไม่ไว้วางใจ รัฐบาล 2565 ใครได้คะแนนไว้วางใจน้อยที่สุด

1. นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรมว.สาธารณสุข

2. พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี

3. นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์ รองนายกรัฐมนตรีและรมว.พาณิชย์

4. นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รมว.คมนาคม

ตอบ 3.

-----✍

ความรู้เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

คำแถลงนโยบายการจัดการศึกษา

ของ

นางสาวตรีนุช เทียนทอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ณ ห้องประชุมราชวัลลภ อาคารราชวัลลภ กระทรวงศึกษาธิการ

เรียน ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารระดับสูง หัวหน้าส่วนราชการ พี่น้องข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่และท่านผู้มีเกียรติทุกท่านคะ (อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม)

ดิฉันรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้มาเข้ารับหน้าที่เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในครั้งนี้ ดังที่ดิฉันและทุกท่านทราบดีว่า การศึกษาค้นคว้าเรียนรู้เป็นภารกิจที่มีความสำคัญอย่างยิ่งกับประเทศชาติ

ย้อนกลับไปเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นวันก่อตั้งกระทรวงศึกษาธิการของเรา ที่แต่เดิมมีชื่อว่า “กระทรวงธรรมการ” นับจนถึงวันนี้ ซึ่งในอีกสามวันข้างหน้าก็จะครบรอบ ๑๒๕ ปีแห่งการสถาปนาพอดี องค์การของเราที่มีเรื่องราวและผู้คนมากมายผ่านเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการหมุนเวียนเปลี่ยนผ่าน มีวิกฤตและโอกาสเกิดขึ้นนับครั้งไม่ถ้วน

อีกทั้งในปัจจุบันนี้ สถานการณ์โลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังที่มีคำกล่าวว่าเป็น “โลกไร้พรมแดน” จึงนับเป็นอีกหนึ่งความท้าทายของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างยิ่ง ที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่บนความคาดหวังของสังคม

ดิฉันมีความคิดเห็นว่า พวกเราจะต้องสร้าง “ความเชื่อมั่น ไว้วางใจ” หรือ “TRUST” ให้กับสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กและผู้ปกครอง ว่าเราสามารถที่จะเป็นหลัก หรือที่พึ่งให้กับพวกเขาได้

“TRUST” หมายถึง “ความไว้วางใจ”

เป็นรูปแบบการทำงานที่จะทำให้ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ผู้เรียน และประชาชน กลับมาให้ความไว้วางใจในการทำงานของกระทรวงศึกษาธิการอีกครั้ง

โดย T ย่อมาจาก Transparency (ความโปร่งใส)

R ย่อมาจาก Responsibility (ความรับผิดชอบ)

U ย่อมาจาก Unity (ความเป็นอันหนึ่งอันเดียว)

S ย่อมาจาก Student-Centricity (ผู้เรียนเป็นเป้าหมายแห่งการพัฒนา)

T ย่อมาจาก Technology (เทคโนโลยี)

รูปแบบการทำงาน “TRUST” คือ การพัฒนาต่อยอดจากรูปแบบการทำงาน “MOE ONE TEAM” หรือ “การทำงานร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวของกระทรวงศึกษาธิการ” ที่กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการมาโดยตลอด ซึ่ง “TRUST” จะเข้ามาเป็นส่วนเสริมในเรื่องความโปร่งใส ทั้งในเชิงกระบวนการทำงานและกระบวนการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ การสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนดำเนินการตามภารกิจของตนด้วยความรับผิดชอบต่อตัวเอง องค์กร ประชาชน และประเทศชาติ ให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน (Participation) ผ่านกลไกการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการเป็นพื้นที่ของทุกคน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวระหว่างครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ผู้เรียน และประชาชน ซึ่งมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การมีผู้เรียนเป็นเป้าหมายแห่งการพัฒนา โดยทำให้ผู้เรียนมีวิถีคิดและทักษะที่เป็นสากลสอดคล้องกับพลวัตในศตวรรษที่ ๒๑ ควบคู่ไปกับสำนึกและความเข้าใจในความเป็นไทย ผ่านการมีความพร้อมด้านเทคโนโลยี ทั้งในเชิงโครงสร้าง (Infrastructure) คือ การเข้าถึงสิ่งจำเป็นและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการศึกษาอย่างทั่วถึง เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของโอกาสในการศึกษา และในเชิงการเรียนรู้ (Learning) คือ แหล่งข้อมูล แหล่งเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัย และจะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนถึงพร้อมซึ่งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกประการ

เพื่อเป็นการตระหนักถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน รวมถึงการส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ และพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย และประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง

ดิฉันจึงขออนุญาตนำเสนอนโยบายการจัดการศึกษาทั้ง ๑๒ ข้อ ดังนี้

ข้อ ๑ การปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ให้ทันสมัย และทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ ๒๑ โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกระดับการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับบริบทสังคมไทย

ข้อ ๒ การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูและอาจารย์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะทางภาษาและดิจิทัล เพื่อให้ครูและอาจารย์ได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยภาษาและดิจิทัล สามารถปรับวิธีการเรียนการสอนและการใช้สื่อทันสมัย และมีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ทางการศึกษาที่เกิดกับผู้เรียน

ข้อ ๓ การปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ(NDLP) และการส่งเสริมการฝึกทักษะดิจิทัลในชีวิตประจำวัน เพื่อให้มีหน่วยงานรับผิดชอบพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางผ่าน

ระบบออนไลน์ และการนำฐานข้อมูลกลางทางการศึกษามาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหาร และการจัดการศึกษา

ข้อ ๔ การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา โดยการส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีความเป็นอิสระและคล่องตัว การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายการศึกษาแห่งชาติที่ได้รับการปรับปรุงเพื่อกำหนดให้มีระบบบริหารและการจัดการ รวมถึงการจัดโครงสร้างหน่วยงานให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ สถานศึกษาให้มีความเป็นอิสระและคล่องตัว การบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน มีระบบการบริหารงานบุคคลโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

ข้อ ๕ การปรับระบบการประเมินผลการศึกษาและการประกันคุณภาพ พร้อมจัดทดสอบวัดความรู้และทักษะที่จำเป็นในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาทั้งสายวิชาการและสายวิชาชีพ เพื่อให้ระบบการประเมินผล การศึกษาทุกระดับและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย ตอบสนองผลลัพธ์ทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

ข้อ ๖ การจัดสรรและการกระจายทรัพยากรให้ทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากความร่วมมือทุกภาคส่วน เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษามีความเป็นธรรมและสร้างโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกลุ่มอื่น ๆ กระจายทรัพยากรทั้งบุคลากรทางการศึกษา งบประมาณและสื่อเทคโนโลยีได้อย่างทั่วถึง

ข้อ ๗ การนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF) และกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (AQRF) สู่อุปกรณ์ปฏิบัติ เป็นการผลิตและการพัฒนากำลังคนเพื่อการพัฒนาประเทศโดยใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เชื่อมโยงระบบการศึกษาและการอาชีพโดยใช้กลไกการเทียบโอนประสบการณ์ด้วยธนาคารหน่วยกิตและการจัดทำมาตรฐานอาชีพในสาขาที่สามารถอ้างอิงอาเซียนได้

ข้อ ๘ การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อเป็นการขับเคลื่อนแผนบูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ สู่อุปกรณ์ปฏิบัติเป็นรูปธรรม โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย และมีการติดตามความก้าวหน้าเป็นระยะ

ข้อ ๙ การศึกษาเพื่ออาชีพและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาและอาชีวศึกษามีอาชีพและรายได้ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพและคุณภาพชีวิตที่ดี มีส่วนช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกได้

ข้อ ๑๐ การพลิกโฉมระบบการศึกษาไทยด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการศึกษาทุกระดับการศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการศึกษาผ่านระบบดิจิทัล

ข้อ ๑๑ การเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ข้อ ๑๒ การจัดการศึกษาในระบบ นอกโรงเรียน และตามอัธยาศัย โดยยึดหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในปัจจุบัน ได้ก่อให้เกิดความนิยมในรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ (Online) มากยิ่งขึ้น ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการเตรียมผู้เรียนไทยให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) และความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ (Resilience) รวมถึงปัญหาความปลอดภัยของสถานศึกษา และปัญหาความเหลื่อมล้ำของโอกาสในการศึกษาที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ดิฉันจึงเสนอให้มีวาระเร่งด่วน (Quick Win) ของกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

วาระที่ ๑ เรื่องความปลอดภัยของผู้เรียน

โดยจัดให้มีรูปแบบ วิธีการ หรือกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีความสุข และได้รับการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงการสร้างทักษะให้ผู้เรียนมีความสามารถในการดูแลตนเองจากภัยอันตรายต่าง ๆ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคม

วาระที่ ๒ หลักฐานฐานสมรรถนะ

มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยยึดความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่ต้องการ

วาระที่ ๓ Big Data

พัฒนาการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและไม่ซ้ำซ้อน เพื่อให้ได้ข้อมูลภาพรวมการศึกษาของประเทศที่มีความครบถ้วน สมบูรณ์ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

วาระที่ ๔ ขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ตามความเป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ สอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนมีการจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือที่ทันสมัย สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบัน

วาระที่ ๕ พัฒนาทักษะทางอาชีพ

ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างอาชีพและรายได้ที่เหมาะสม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

วาระที่ ๖ การศึกษาตลอดชีวิต

การจัดเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ประชาชนในแต่ละช่วงวัยได้รับการศึกษาตามความต้องการอย่างมีมาตรฐาน เหมาะสมและเต็มตามศักยภาพตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยชรา และพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย

วาระที่ ๗ การจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีเกียรติศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับผู้อื่นในสังคม สามารถช่วยเหลือตนเองและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

ขอขอบพระคุณท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารระดับสูง หัวหน้าส่วนราชการ พี่น้องข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ และท่านผู้มีเกียรติทุกท่านที่ให้ความกรุณาสละเวลาอันมีค่า มาให้การต้อนรับดิฉันและเข้าร่วมรับฟังการมอบนโยบายและยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงาน ดิฉันตระหนักดีว่า ภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการนี้มีอยู่มากมาย ทั้งที่ยังรอการดำเนินงานและที่จะริเริ่มโครงการขึ้นใหม่ จำต้องอาศัยความมุนานะ พยายามอย่างยิ่งยวด ที่จะให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม และนั่นคือสิ่งที่ยากที่สุด เพราะผลสัมฤทธิ์ของภารกิจด้านการศึกษานั้น ไม่อาจจะนับได้ว่า เท่าไร เมื่อไร จึงจะถือว่าประสบความสำเร็จดูดังเรื่องราวของ “พระมหาชนก” พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงเป็นแบบอย่างแห่งพระโพธิสัตว์ผู้ถึงพร้อมด้วยวิริยะบารมีทรงแหวกว่ายอยู่ในมหาสมุทรท่ามกลางวาทภัยแล้งสัตว์ร้ายที่พร้อมจะฉกฉวยพาน กระนั้นก็ทรงแน่วในพระราชปณิธานที่จะว่ายต่อไปให้ “ถึงฝั่ง” เพื่อยังประโยชน์แก่อนาราษฎร โดยการขึ้นครองสิริราชสมบัติปกครองมิดีลาดนครสืบไป

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากล ตลอดจนพระบารมีแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี แลพระบรมราชจักรีวงศ์ทุกพระองค์จงบันดาลประทานพรให้ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย ประสบแต่ความสุข ความเจริญ เข้าถึงความเพียรที่บริสุทธิ์ ปัญญาที่เฉียบแหลมกำลังกายที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งจะปฏิบัติภารกิจด้วยความไว้วางใจ เพื่อร่วมไปให้ “ถึงฝั่ง” ด้วยกันนะคะ

ขอขอบพระคุณค่ะ

ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

วัฒนธรรมเกิดจากการนำคำว่า “วัฒนธรรม” กับ “ธรรม” มาเข้าสมาสกัน แปลตามรูปศัพท์ว่า “ธรรม เป็นเหตุให้เจริญ” หรือ “ธรรมคือความเจริญ” และคำว่า “วัฒนธรรม” ที่พลตรีพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่น นราธิปพงศ์ประพันธ์ ทรงบัญญัติขึ้นในพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2485 ได้ให้ความหมายของ คำว่า “วัฒนธรรม” ได้ว่า “ลักษณะที่เจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียวก้าวหน้า แห่งชาติและศีลธรรมอันดีของประชาชน” นั้นแสดงว่าวัฒนธรรม ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. แสดงถึงความเจริญงอกงามทั้งทางจิตใจและวัตถุ
2. แสดงถึงความเป็นระเบียบเรียบร้อย
3. แสดงถึงความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ
4. แสดงถึงศีลธรรมอันดีของประชาชน

อารยธรรมเกี่ยวพันกับวัฒนธรรม เพราะวัฒนธรรมเป็นฐานของอารยธรรม การที่จะเข้าใจความหมายของอารยธรรม เพราะวัฒนธรรมกับอารยธรรมต้องไปด้วยกัน

รากศัพท์ของคำว่าวัฒนธรรม จากภาษาอังกฤษ Culture มาจาก Cultura ในภาษาละติน หมายถึง การเพาะปลูก หรือการปลูกฝัง แต่ในภาษาไทยเป็นคำสมาส รวมคำว่า วัฒนธรรม แปลว่า ความเจริญงอกงาม ความรุ่งเรือง และคำว่า ธรรม แปลว่า ระเบียบ ข้อปฏิบัติ เมื่อรวมกัน หมายถึง ความเป็นระเบียบ ความมีวินัย

ตัวอย่างความหมายคำว่าวัฒนธรรมในลักษณะต่างๆ ได้แก่

1. ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียวก้าวหน้า ของชาติ และศีลธรรมอันดีของประชาชน (คณัฏ ไขยโยธา, ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย, 2550 หน้า 16)

2. ลักษณะวัฒนธรรมโดยทั่วไป มีดังนี้

2.1 วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้เป็นแนวทางของพฤติกรรมสามารถปฏิบัติสืบทอด สอนสั่ง และเรียนรู้กันได้

2.2 วัฒนธรรมเป็นมรดกทางสังคม ผลของการเรียนรู้หรือการถ่ายทอดด้านภาษาพูดและ ภาษาเขียนทำให้วัฒนธรรมต่างๆ สามารถสืบทอดจากคนรุ่นก่อนมาถึงปัจจุบันได้

2.3 วัฒนธรรมเป็นวิถีชีวิตหรือแบบแผนการดำเนินชีวิต วัฒนธรรมเป็นระบบการดำเนินชีวิตที่จดจำสืบทอดกันมา และมีการแสดงออกทั้งโดยชัดแจ้งและโดยปริยาย เป็นแบบแผนแตกต่างกันไปในแต่ละ สังคม

3. วัฒนธรรมตามความหมายทางวิชาการ หมายถึง แบบอย่างพฤติกรรมทั้งหลายอันเกิดด้วย การเรียนรู้ ผู้คนในสังคมแต่ละแห่งย่อมมีพฤติกรรมเป็นแบบเดียวกันเช่นนั้น วัฒนธรรมของผู้คนแต่ละพวกมิใช่ คงรูปตายตัว แต่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยได้ ผลของพฤติกรรม ยังหมายรวมทั้งวัตถุประสงค์ต่างๆ และมีใจวัตถุประสงค์ด้วย จึง ครอบคลุมทุกอย่างที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือสังคมใดสังคมหนึ่ง มนุษย์ได้คิดสร้างระเบียบ กฎเกณฑ์ วิธีในการปฏิบัติและจัดระเบียบ ตลอดจนความเชื่อ ค่านิยม ความรู้ เทคโนโลยีต่างๆ ควบคุมและใช้ประโยชน์จากธรรมชาติ

4. วัฒนธรรม หมายถึง การปลูกฝังสิ่งต่างๆ ลงในสังคมมนุษย์ และเมื่อสิ่งที่ปลูกฝังได้รับการยอมรับก็มีการสืบทอดต่อไป จากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง หรือจากสังคมหนึ่งไปอีกสังคมหนึ่ง (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช คำบรรยายพื้นฐานอารยธรรมไทย เรื่อง พื้นฐานทางวัฒนธรรมไทย. 2514 หน้า 1)

5. วัฒนธรรม คือ ผลกรรมทางจิต ความคิด ความเชื่อของมนุษย์ อันปรากฏในด้านพฤติกรรม ทางสังคม บุคลิกภาพรวมในสังคม การประกอบกิจกรรมของคนในสังคมและประติสฐกรรมของสังคม ข้อม เป็นไปในแนวเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน ความหมายของวัฒนธรรม

พระยาอนุมานราชชน แยกกล่าวได้ดังนี้

1. วัฒนธรรม คือ สิ่งที่มีมนุษย์เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือผลิตขึ้นเพื่อความเจริญงอกงามในวิถีชีวิต ของส่วนรวม เป็นสิ่งที่ถ่ายทอดกันได้ เลียนแบบกันได้

2. วัฒนธรรม คือ ความคิดเห็น ความรู้สึก ความประพฤติ และกิริยาอาการของมนุษย์เป็นส่วน รวมที่เป็นรูปแบบเหมือนกัน ปรากฏในรูปของภาษา ศิลปะ วรรณกรรม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ขนบประเพณี

3. วัฒนธรรม คือ มรดกทางสังคมที่สังคมยอมรับและสะสมไว้ แล้วถ่ายทอดสู่คนรุ่นต่อไป

ดังนั้น วัฒนธรรมที่เป็นผลผลิตที่มนุษย์สร้างขึ้น เนื้อหาของวัฒนธรรมแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ วัฒนธรรมทางวัตถุและวัฒนธรรมทางจิตใจ (นามธรรม)

เพ็ชร สุมิตร ได้จำแนกวัฒนธรรมออกเป็น 9 ประเภท คือ

1. ภาษา ทั้งภาษาพูด เขียน การสื่อความหมายวิธีอื่น เช่น ภาษาใบ้ เป็นต้น

2. ปัจจัยในการดำรงชีวิต 4 ประการ และปัจจัยจำเป็นอย่างต่างๆ เช่น การคมนาคมขนส่ง เครื่องมือ การผลิต

3. ศิลปะแขนงต่างๆ เช่น สถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม วิจิตรศิลป์ นาฏศิลป์ ดนตรี วรรณกรรม เป็นต้น

4. ความรู้แขนงต่างๆ เช่น มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศีลศาสตร์ สังคมศาสตร์ เป็นต้น

5. ศาสนาและการปฏิบัติพิธีกรรมในศาสนา ความเชื่อในลัทธิ ปรัชญา

6. การจัดระบบทางสังคม เช่น ระบบครอบครัว การนับญาติ

7. ทรัพย์สิน ระบบแลกเปลี่ยนทางการค้า เงินตรา

8. ระบบการเมือง การปกครอง กฎหมาย ศาล รัฐบาล พรรคการเมือง การเลือกตั้ง เผด็จการ ประชาธิปไตย

9. สงคราม เหตุปัจจัยของสงคราม กติกาสัญญาพันธมิตร สนธิสัญญาสงบศึก อาวุธต่างๆ ยุทธวิธี เป็นต้น

วัฒนธรรมไทย หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่คนไทยกำหนด สร้าง หรือรับเข้ามาเพื่อตอบสนองความต้องการ หรือเพื่อช่วยแก้ปัญหาของสมาชิกในสังคมไทย ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม สิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้มีการสืบทอดแพร่หลาย สิ่งใดไม่เหมาะสมก็จะเสื่อมความนิยมไป สิ่งที่กำหนดหรือสร้างขึ้นมานานแล้ว และเป็นวัฒนธรรม ที่คนไทยยังใช้สืบทอดอยู่ถึงปัจจุบัน จึงถือเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ลักษณะของวัฒนธรรมไทย

1. เป็นวัฒนธรรมที่นับถือระบบเครือญาติ เนื่องจากคนไทยมีค่านิยมของสังคมในเรื่องเกี่ยวกับอาวุโส
2. เป็นวัฒนธรรมที่ยึดถือในการบุญการกุศล คนไทยเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรมและการทำบุญกุศล เพื่อให้เกิดสิริมงคลแก่ตนเอง โดยเชื่อว่าจะทำให้ชีวิตมีความสุขความเจริญ อีกทั้งความเชื่อยังส่งผลให้คนไทย มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือต่อกัน ถือว่าเป็นการทำบุญกุศลอย่างหนึ่ง
3. เป็นวัฒนธรรมที่มีแบบแผนทางพิธีกรรม เพราะมีความเชื่อว่าจะทำให้เกิดความขลัง ศักดิ์สิทธิ์ และเป็นสิริมงคล โดยพบเห็นในงานบุญและประเพณีต่างๆ ในลักษณะมีขั้นตอนและองค์ประกอบในพิธี
4. เป็นวัฒนธรรมแบบเกษตรกรรม เพราะประเทศไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม จึงผูกพันอยู่กับการเกษตรหลายสิ่ง เช่น การลงแขก การละเล่นต่างๆ ในฤดูกาลเก็บเกี่ยว
5. เป็นวัฒนธรรมที่นิยมความสนุกสนาน การประกอบกิจกรรมหรือประเพณีของไทยมัก ประกอบด้วย ความสนุกสนานรื่นเริง มีการละเล่นต่างๆ ผสมผสานด้วยเสมอ ซึ่งสะท้อนคนไทยเป็นคนรัก ความสนุกสนานรื่นเริง
6. เป็นวัฒนธรรมผสมผสาน จากวัฒนธรรมมีลักษณะเป็นของตนเองแต่ก็พร้อมจะรับเอา วัฒนธรรมชาติอื่นๆ มาผสมผสานหรือประยุกต์ใช้ทั้งอินเดีย จีน เขมร และชาติตะวันตก เช่น ด้านเครื่องนุ่งห่ม ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการรักษาโรค ด้านการบริโภค ด้านการทำงาน ด้านความคิด ด้านจิตใจ

ชาติไทยเป็นชาติเก่าแก่มีมรดกทางวัฒนธรรมหลากหลายชนิด จึงแบ่งประเภทของวัฒนธรรมและ ค่านิยม ตลอดจนการปลูกฝังค่านิยม ดังนี้ ประเภทของวัฒนธรรม

1. การแบ่งวัฒนธรรม ประเภทกว้าง 2 ประเภท คือ

- วัฒนธรรมทางวัตถุ เป็นเรื่องเกี่ยวกับสุขกาย เพื่อให้อยู่ดีกินดี มีความสะดวกสบายในการครองชีพ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นเบื้องต้นในชีวิต 4 อย่าง และสิ่งอื่นๆ
- วัฒนธรรมทางจิตใจ คือ สิ่งที่ทำให้ปัญญาและจิตใจมีความเจริญงอกงาม เช่น ศาสนา จรรยา ศิลปะ วรรณคดี กฎหมาย ระเบียบประเพณี ซึ่งส่งเสริมความรู้สึทางจิตใจให้งอกงามหรือให้สบายใจ

โอเบิร์น (ogburn) แบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. วัฒนธรรมวัตถุ (Material Culture) ได้แก่ สิ่งประดิษฐ์และเทคโนโลยีต่างๆ เช่น บ้าน รถยนต์ ตู้เย็น หม้อหุงข้าว เครื่องบิน ฯลฯ
2. วัฒนธรรมที่ไม่เกี่ยวกับวัตถุ (Non-Material Culture) หมายถึง อุดมการณ์ ค่านิยม แนวคิดในเรื่องการแข่งขันอย่างมีเหตุมีผล ประเพณีการปฏิบัติสืบต่อกันมา และเป็นที่ยอมรับในกลุ่มชนกลุ่ม ของคนว่าดีงามเหมาะสม เช่น ความเชื่อ ศาสนา ความสนใจ ทศนคติ ความรู้ ความสามารถ ซึ่งเป็นนามธรรม (Abstract) ที่มองเห็นไม่ได้

2. การแบ่งวัฒนธรรม ออกเป็น 3 ประเภท (นักสังคมวิทยาแบ่งได้ 3 ประเภท) คือ

- 2.1 วัฒนธรรมทางแนวความคิด (Ideas-Thinking)
- 2.2 วัฒนธรรมทางบรรทัดฐาน (Norms-Doing)
- 2.3 วัฒนธรรมทางวัตถุ (Material-Having)

2.1 วัฒนธรรมทางแนวคิด (Ideas-Thinking) หมายถึง วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับความคิดเห็น ความเชื่อ หรือความรู้สึคนึกคิด ซึ่งอาจถูกหรือผิดก็ได้ เช่น ความเชื่อว่าคนตายแล้วเกิด การทำบุญ การทำบาป การถือโชคกลาง ฯลฯ

2.2 วัฒนธรรมทางบรรทัดฐาน (Norms-Doing) ได้แก่ ระเบียบแบบแผนหรือประเพณีที่บุคคลในสังคมยึดถือ หรือกฎหมายที่ใช้ปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งประกอบด้วย

2.2.1 วิถีชาวบ้าน (Folk Ways) คือ ระเบียบแบบแผนที่บุคคลในสังคมควรจะปฏิบัติ เช่น การบวชของลูกชายเมื่ออายุครบ 20 ปี เพื่อทดแทนคุณบิดา มารดา การต้อนรับแขกเมื่อใครมาถึงเรือน ชานควรจะต้อนรับ หากไม่ปฏิบัติตามอาจถูกติฉินนินทา ลักษณะที่เรียกว่า ธรรมเนียมประเพณีคือวิถีชาวบ้านนั่นเอง

2.2.2 จารีต (Mores) ได้แก่ ระเบียบแบบแผนที่บุคคลในสังคมจะต้องปฏิบัติตามหากฝ่าฝืนถือเป็นการกระทำผิดทางศีลธรรม สังคมอาจรังเกียจและถูกตัดออกจากสังคม เช่น เลี้ยงดูพ่อแม่ ตอบแทนเมื่อท่านแก่เฒ่า และเราอยู่ในภาวะที่รับผิดชอบได้ ข้อห้ามทางศาสนาจัดว่าเป็นจารีต เช่น ห้ามค้าอาวุธ ห้ามค้ายาเสพติด ห้ามค้ำมนุษย์ ฯลฯ

2.2.3 กฎหมาย (Laws) ได้แก่ ระเบียบแบบแผนที่ทุกคนในสังคมต้องปฏิบัติตาม หากฝ่าฝืนจะถูกลงโทษตามตัวบทกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ เช่น การหยุดรถเมื่อมีสัญญาณไฟแดงตามกฎหมายจราจร

2.3 วัฒนธรรมทางวัตถุ (Material-Having) ได้แก่ วัตถุสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อนำมาใช้ในสังคม เช่น เสื้อผ้า อาหาร ยา ที่อยู่อาศัย เป็นต้น

3. การแบ่งวัฒนธรรม ออกเป็น 4 ประเภท ตามประกาศกระทรวงวัฒนธรรม ตั้งแต่ พ.ศ. 2485 ได้แบ่งประเภทของวัฒนธรรมในทางปฏิบัติ ดังนี้

3.1 คติธรรม คือ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับหลักในการดำเนินชีวิต ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของจิตใจ และได้มาจากศาสนา

3.2 เนติธรรม คือ วัฒนธรรมทางกฎหมาย รวมทั้งระเบียบประเพณีที่ยอมรับนับถือว่ามีความสำคัญพอๆ กับกฎหมาย

3.3 วัตถุธรรม คือ วัฒนธรรมทางวัตถุ เช่น เครื่องนุ่งห่ม บ้านเรือน ยารักษาโรค เครื่องมือ เครื่องใช้

3.4 สหธรรม คือ วัฒนธรรมทางสังคม นอกจากหมายถึง คุณธรรมต่างๆ ที่ทำให้คนอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก ถ้อยทีถ้อยอาศัยกันแล้ว ยังรวมทั้งระเบียบมารยาทที่จะติดต่อเกี่ยวข้องกับสังคมทุกชนิด เช่น การแสดงความเคารพ การแต่งกายในโอกาสต่างๆ

4. การแบ่งวัฒนธรรม ออกเป็น 5 สาขา สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้แบ่งออก

4.1 ศิลปกรรม (The Arts) ได้แก่ ภาษา วรรณกรรม การละคร นาฏศิลป์ ดนตรี จิตรกรรม สถาปัตยกรรม ประติมากรรม และศิลปะการแสดงอื่นๆ ฯลฯ

4.2 มนุษยศาสตร์ (Humanitise) ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ธรรมเนียมประเพณี กฎหมาย การปกครอง ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ปรัชญา ศาสนา ฯลฯ

4.3 การช่างฝีมือ (Practical Craft) ได้แก่ การเย็บปักถักร้อย การแกะสลัก การทอ การจักสาน การทำเครื่องถม เครื่องเงิน เครื่องทอง

4.4 กีฬาและนันทนาการ (Sport and Recreation) ได้แก่ มวยไทย กระบี่ กระบอง ตะกร้อ และการละเล่นพื้นเมือง ฯลฯ

4.5 คหกรรม (Domestic Arts) ได้แก่ ระเบียบในเรื่องการกินอยู่ มารยาทในสังคม การแต่งกาย การตกแต่งเคหสถาน การดูแลเด็ก ฯลฯ

ดังนั้น วัฒนธรรมจำแนกได้เป็น 2 ประเภทหลัก คือ วัฒนธรรมทางวัตถุและวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ นั่นเอง หากแบ่ง 3 ประเภท วัฒนธรรมทางความคิด วัฒนธรรมทางบรรทัดฐาน ก็คือ วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ หากแบ่งเป็น 4 ประเภท คติธรรม เนติธรรม สหธรรม ก็คือ วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ

นอกจากนี้อาจแบ่งตามลักษณะเนื้อหาหรือตามลักษณะหน้าที่ อาจแยกประเภทตามลักษณะ หน้าที่ เช่น

1. เพื่อสนองความต้องการพื้นฐาน ได้แก่ ปัจจัย 4 ในการครองชีพ
2. เพื่อสนองความสงบเรียบร้อยของสังคมไทย ได้แก่ การปกครอง
3. เพื่อผลทางจิตใจ ได้แก่ ศาสนา
4. เพื่อความสดชื่นในชีวิต ได้แก่ สุนทรียภาพ
5. เพื่อการสื่อสารความรู้ ได้แก่ การศึกษา

วัฒนธรรมจะแบ่งเป็นประเภท ใช้เกณฑ์อะไรก็ได้ สิ่งสำคัญ คือ สังคมจำแนกลงในประเภทใด ประเภทหนึ่งครบถ้วน ตรงตามวัตถุประสงค์ ถือได้ว่าวัฒนธรรมถูกแบ่งตามจุดประสงค์นี้แล้ว องค์ประกอบของวัฒนธรรม **องค์ประกอบของวัฒนธรรม** มี 4 ประเภทดังต่อไปนี้

1. **มติ (Concepts)** ได้แก่ ความรู้ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม และอุดมการณ์ ซึ่งเกิดจากการ พินิจพิจารณา ร่วมกัน เพื่อใช้ในแนวทางในการสร้างพฤติกรรมสังคมมนุษย์
 2. **พิธีการ (Usages)** ได้แก่ รูปการปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามมติ หรือธรรมเนียมประเพณี ซึ่ง แสดงออกในรูป พิธีกรรมต่างๆ เช่น การโกนผมไฟ พิธีสมรส
 3. **องค์กร (Organization)** ได้แก่ การรวมหมู่โดยมีจุดประสงค์และวิธีการดำเนินงานอย่างมี ระบบระเบียบที่แน่นอน เพื่อปฏิบัติพิธีการ
 4. **วัตถุ (Symbolic Objects)** ได้แก่ เครื่องมือที่มีรูปร่างสัมผัสได้ และรวมทั้งภาษาด้วย กระบวนการถ่ายทอด วัฒนธรรม กระบวนการถ่ายทอดวัฒนธรรม หรือกระบวนการจัดกลาทางสังคม (Socialization) เป็น กระบวนการอบรมสมาชิกให้เรียนรู้ระเบียบปฏิบัติต่างๆ ในสังคมจากคนรุ่นก่อนมาถึงคนรุ่นหลัง
- หน้าที่ของวัฒนธรรม** หน้าที่ของวัฒนธรรมประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้
1. กำหนดรูปแบบของสถาบัน
 2. กำหนดพฤติกรรมของมนุษย์
 3. ใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมสังคม ลักษณะของวัฒนธรรมบางประเภทที่มีอิทธิพลต่อสังคม